

WNIOSKI



wynikające z diagnozy społeczno-gospodarczej
i przestrzennej Gminy Kamień Pomorski

Kamień Pomorski
wrzesień 2022



Gmina Kamień Pomorski

ul. Stary Rynek 1

72-400 Kamień Pomorski

tel.: 91 38 23 970

e-mail: um@kamienpomorski.pl

Opracowanie:



Prozped Consulting Piotr Rozpędek

ul. Maksyma Gorkiego 28/6

70-390 Szczecin

tel.: 91 829 34 59

e-mail: poczta@prozped.eu

Zespół autorski:

Kamil Rozpędek

Natalia Pacholska

Piotr Rozpędek

Łukasz Krasowski

Spis treści

Wprowadzenie	1
1. Sfera społeczna.....	2
Procesy demograficzne	2
Bezpieczeństwo publiczne – służby ochrony przeciwpożarowej	3
Bezpieczeństwo publiczne – przestępczość	4
Bezpieczeństwo publiczne – bezpieczeństwo w ruchu drogowym.....	4
Pomoc społeczna	5
Ochrona zdrowia	6
Edukacja i wychowanie	7
Instytucje i wydarzenia kulturalne	8
Sport i rekreacja	9
Kapitał społeczny	10
2. Sfera gospodarcza	12
Podmioty gospodarki narodowej	12
Poziom lokalnej przedsiębiorczości.....	13
Rynek pracy – osoby pracujące	13
Rynek pracy – osoby bezrobotne	14
Turystyka	15
Dostępność komunikacyjna - drogi	16
Dostępność komunikacyjna – transport zbiorowy	17
Bogactwa naturalne	18
Obszary inwestowania	18
3. Sfera przestrzenna.....	20
Studium i plany miejscowe.....	20
Struktura osadnicza	20
Powiązania funkcjonalne.....	21
Gospodarka mieszkaniowa.....	21
Sieć wodociągowo-kanalizacyjna	22
Sieci infrastruktury odwadniającej – kanalizacja deszczowa	23
Sieci infrastruktury odwadniającej – rowy melioracyjne	23
Internet.....	24
Pokrycie terenu	24
Środowisko naturalne	25
Stan jakości powietrza.....	25

Atrakcyjność osadnicza	26
4. Sfera instytucjonalna	28
Finanse samorządowe	28
Zdolność inwestycyjna.....	28
Wykorzystanie środków unijnych.....	29
Potencjał instytucjonalny	29

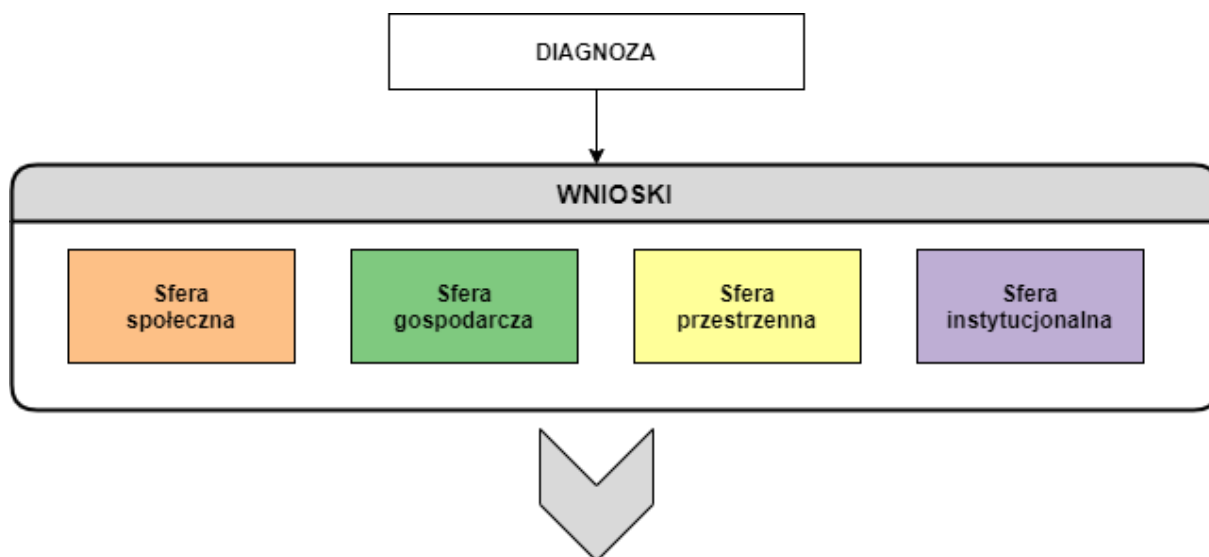
Wprowadzenie

Gmina Kamień Pomorski, przygotowując się do opracowania nowej strategii rozwoju, która zastąpi zdezaktualizowaną już w dużym stopniu Strategię Sukcesu Gminy Kamień Pomorski (przyjętą do realizacji chwałą nr XXXII/303/05 Rady Miejskiej w Kamieniu Pomorskim z dnia 29 grudnia 2005 r.), oraz zgodnie z brzmieniem art. 10a ust 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1057), zleciła przygotowanie diagnozy, której głównym zadaniem było rozpoznanie gminy i jej otoczenia na potrzeby planowania długofalowej polityki rozwoju gminy.

Proces diagnostyczny przeprowadzony został w II kwartale 2022 r., lecz w warunkach niezwykle turbulentnego otoczenia, opisanie stanu rzeczy oraz tendencji zeń wynikających nie jest zadaniem jednoznacznym – podniesione w diagnozie klauzule (COVID-19, wojna w Ukrainie), nie tylko nie straciły na znaczeniu, ale stały się przyczynkiem do kolejnych turbulencji, takich jak: ogólnoświatowy kryzys żywnościowy, ogólnoeuropejski kryzys energetyczny czy też historycznie wysoki poziom inflacji.

Wydaje się zatem rozsądne, aby z jednej strony, wyciągając wnioski uznać przewidywanie za procedurę obciążoną wysokim stopniem niepewności, z drugiej zaś przyjąć do wiadomości, że na bieg wielu zdarzeń nie mamy bezpośredniego wpływu, ale fakt ten nie może stanowić bariery rozwojowej dla naszej społeczności lokalnej.

Formułując wnioski z przeprowadzonej diagnozy, poszczególne zakresy merytoryczne pogrupowano w inny sposób, niż zostało to ujęte w procedurze analitycznej – całość zagadnienia skategoryzowano względem czterech sfer, zgodnie z poniższym schematem:



Można zauważyć, że diagram zakończony jest strzałką kontynuacji – przedstawione poniżej wnioski z diagnozy staną się bowiem punktem wyjścia dla opracowania części programowej strategii rozwoju gminy, zawierającej najważniejsze założenia polityki rozwoju lokalnego, tj. wizji rozwoju oraz celów i kierunków działań strategii.

1. Sfera społeczna

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Procesy demograficzne [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Na podstawie porównania rozkładu gęstości zaludnienia w poszczególnych jednostkach oraz istniejącej sieci komunikacyjnej Gminy, zauważyć można, że jej jednostki organizacyjne o średniej i dużej gęstości zaludnienia zlokalizowane są głównie osiowo wzdłuż dróg kategorii wojewódzkiej.</p> <p>W badanym okresie (lata 2016-2021) przyrost naturalny na obszarze Gminy Kamień Pomorski był niezmiennie ujemny - linia trendu jest zdecydowanie opadająca, co wskazuje na zachodzące procesy depopulacyjne w Gminie.</p> <p>W mieście krzywa przyrostu (wskaźnik na 1000 ludności) nie osiąga wartości dodatnich w żadnym czasie w 6-letnim okresie, zaś na obszarze wiejskim, po osiągnięciu wartości dodatniej w 2017 r. regularnie znajduje się w obszarze ujemnym.</p> <p>Na przestrzeni lat 2011 – 2020 nastąpił blisko 10% spadek osób w wieku przedprodukcyjnym, zaś w grupie ludności w wieku produkcyjnym uszczuplenie sięgnęło ponad 14%; spektakularne zmiany nastąpiły w grupie ludności w wieku poprodukcyjnym – w przeciągu zaledwie 10 lat ich liczba wzrosła o ponad 45%! Tym samym, w niespotykanej wręcz skali podniósł się współczynnik obciążenia demograficznego.</p> <p>Zgodnie z założeniami „Prognozy ludności gmin na lata 2017-2030”, ogólna liczba ludności Gminy Kamień Pomorski ulegać będzie systematycznemu zmniejszaniu – przewiduje się definitywną tendencję spadkową w odniesieniu do osób w wieku przed – i produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście udziału ludności w wieku poprodukcyjnym.</p>	<p>Wszystkie badane elementy przestrzeni demograficznej wskazują na toczące się od dłuższego już czasu procesy, prowadzące do stopniowego wyludniania się Gminy oraz starzenia się lokalnego społeczeństwa.</p> <p>W związku z powyższym, zachodzi wielkoskalowa potrzeba działań zapobiegających i przeciwdziałających procesom depopulacji – winny one być traktowane w kategorii najważniejszych wyzwań rozwojowych omawianego obszaru. W ujęciu bardzo ogólnym, zapewnienie odpowiednich standardów życia i funkcjonowania mieszkańców powinno przełożyć się na wzrost populacji Gminy – służyć temu będzie m.in. będąca w trakcie opracowywania strategia rozwoju.</p> <p>Ponadto, starzejące się społeczeństwo stawia przed Gminą dodatkowe wyzwania związane z ochroną zdrowia, opieką oraz aktywizacją seniorów. Pożądane będą działania zarówno</p>	<p>Brak - dotyczy całej gminy.</p>

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Procesy demograficzne [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
	infrastrukturalne, jak i o charakterze organizacyjnym. Dużym potencjałem do wykorzystania w tym zakresie charakteryzują się lokalne organizacje pozarządowe.	

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Bezpieczeństwo publiczne – służby ochrony przeciwpożarowej [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Państwowa Straż Pożarna oraz wspierające ją ochotnicze straże stanowią formacje powołane do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami.</p> <p>Syntetyczna ocena kryteriów zagrożenia dla Gminy Kamień Pomorski pozwala stwierdzić, że najistotniejszych czynników ryzyka należą te, związane z ludnością, obszarami wodnymi, zabudową, infrastrukturą rurociągową oraz powodziami. W przekroju powiatowym dla Gminy Kamień Pomorski określono III stopień zagrożenia (Z III G).</p> <p>W przypadku tzw. miejscowych zagrożeń oszacowano, iż najczęściej straż pożarna interweniowała z powodu silnych wiatrów, kwestii medycznych oraz w transporcie drogowym. Natomiast w odniesieniu do zdarzeń pożarowych stwierdzono, iż najczęściej dochodzi do pożarów traw oraz trawników na terenach nierolniczych, poboczach dróg i szlaków, ulic.</p>	<p>Z uwagi na subsydiarny charakter gminy względem działań służb ratowniczych, wskazane jest rozwijanie współpracy z odpowiednimi jednostkami w zakresie wsparcia logistycznego i organizacyjnego.</p> <p>Ponadto, działania infrastrukturalne Gminy, chociażby w zakresie podnoszenia parametrów dróg gminnych, czy też termomodernizacji i wymiany pieców węglowych, jak również urzędzeń przeciwpowodziowych, stwarzają warunki dla obniżania ryzyka wystąpienia poszczególnych zagrożeń.</p> <p>Pożądane będą również akcje edukacyjne i uświadamiające społeczeństwo.</p>	<p>Poszczególne obszary funkcjonalne lub sołectwa - w zależności od rodzaju i kategorii zagrożenia.</p>

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Bezpieczeństwo publiczne – przestępczość [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Policja stanowi umundurowaną i uzbrojoną formację, przeznaczoną do ochrony obywateli oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.</p> <p>Dane KPP w Kamieniu Pomorskim wskazują, że w latach 2017-2021 największą ilość zdarzeń przestępczych (w 7 na 8 kategoriach) zarejestrowano w mieście Kamień Pomorski. W ujęciu wskaźnikowym (na 100 mieszkańców), do najbardziej niebezpiecznych obszarów zaliczono 3 sołectwa, zaś do średnio niebezpiecznych: obszar miejski oraz 6 jednostek pomocniczych Gminy.</p>	<p>Z uwagi na subsydiarny charakter gminy względem działań służb porządkowych, wskazane jest rozwijanie współpracy z odpowiednimi jednostkami w zakresie wsparcia logistycznego i organizacyjnego.</p> <p>Ponadto, działania infrastrukturalne Gminy, chociażby w zakresie prawidłowego oświetlenia miejsc publicznych czy też dostępu do różnego rodzaju usług społecznych, oraz akcje edukacyjno-uświadamiające społeczeństwo, będą mieć charakter prewencyjny, stwarzając warunki dla obniżenia ryzyka wystąpienia zdarzeń przestępczych.</p>	<p>Zgodnie z oszacowanym wskaźnikiem na 100 mieszkańców:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Miłachowo ▪ Połchowo ▪ Buniewice ▪ Miasto Kamień Pomorski ▪ Grabowo ▪ Grębowo ▪ Sibir ▪ Górki ▪ Szumiąca ▪ Płastkowo

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Bezpieczeństwo publiczne – bezpieczeństwo w ruchu drogowym [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Na podstawie ewidencji zdarzeń drogowych z lat 2017-2021 zarejestrowanych na terenie Gminy Kamień Pomorski wskazano lipiec i sierpień (wraz z miesiącami okalającymi), jako okres występowania największej ilości wypadków.</p>	<p>Z uwagi na subsydiarny charakter gminy względem działań służb porządkowych, wskazane jest rozwijanie współpracy z odpowiednimi jednostkami w</p>	<p>Jednostki Gminy położone wzdłuż lub w pobliżu głównych ciągów komunikacyjnych.</p>

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Bezpieczeństwo publiczne – bezpieczeństwo w ruchu drogowym [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>W ujęciu przestrzennym w relacji do 100 mieszkańców, wskazano, iż obszary z największym wskaźnikiem wypadkowości zlokalizowane są wzdłuż lub w pobliżu głównych ciągów komunikacyjnych Gminy (drogi wojewódzkie i powiatowe). Natomiast zgodnie ze schematem klas oraz poziomów ryzyka wypadków drogowych, ryzyko bardzo duże zidentyfikowano dla 1 sołectwa, duże – 2, średnie – 4.</p>	<p>zakresie wsparcia logistycznego i organizacyjnego.</p> <p>Ponadto, działania infrastrukturalne Gminy, chociażby w zakresie podnoszenia parametrów dróg, czy też prowadzenie akcji edukacyjno-uświadamiających społeczeństwo, będą mieć charakter prewencyjny, stwarzając warunki dla obniżenia ryzyka wystąpienia niebezpiecznych zdarzeń drogowych.</p>	

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Pomoc społeczna [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Na obszarze Gminy Kamień Pomorski zadania z zakresu pomocy społecznej i wspierania rodziny realizowane są głównie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Pomorskim, wspierany przez 9 innych podmiotów (instytucje samorządowe oraz NGO).</p> <p>Analizując wybrane parametry udzielonej pomocy w latach 2016-2020 zauważyć można niewielkie, ale wyraźne tendencje spadkowe - maleje zarówno liczba osób, jak i gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, a także zmniejsza się liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci. W ujęciu przekrojowym, w badanych okresie czasu, zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej, rozumiany jako udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem, maleje we wszystkich gminach powiatu kamieńskiego. Natomiast w ujęciu wskaźnikowym (średnia liczba beneficjentów pomocy w latach 2016-2020 w stosunku do 10 tys. ludności</p>	<p>Stwierdzone trendy statystyczne na terenie Gminy Kamień Pomorski należy oceniać zdecydowanie pozytywnie – zmniejszający się wymiar pomocy społecznej zazwyczaj oznacza wzrastającą wydolność całego systemu. W związku jednak z niezwykle dynamicznie zmieniającą się sytuacją w kraju i zagranicą, przynoszącą na dzień dzisiejszy historycznie wysoką inflację oraz widmo kryzysu energetycznego, obawy co do znacznego wzrostu wykorzystania pomocy społecznej w</p>	<p>Brak - dotyczy całej gminy.</p>

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Pomoc społeczna [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
gmin powiatu), Gmina Kamień Pomorski reprezentuje drugi najwyższy poziom korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej.	najbliższym czasie są jak najbardziej zasadne. Stąd pożądanym jest wzmoczenie monitoringu potrzeb w omawianym zakresie, planowanie z wyprzedzeniem możliwych do wykorzystania instrumentów wsparcia oraz zabezpieczenie kadrowe, finansowe oraz logistyczne ich wdrożenia.	

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Ochrona zdrowia [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>System ochrony zdrowia na terenie Gminy Kamień Pomorski obejmuje przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 10 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, ▪ 27 indywidualnych praktyk lekarskich, ▪ 6 aptek ogólnodostępnych oraz 2 apteki w ramach farmacji szpitalnej. <p>Wszystkie ww. podmioty zlokalizowane są w granicach administracyjnych miasta Kamień Pomorski.</p> <p>Analiza przyczyn zgonów i jednostek chorobowych zgodnie z klasyfikacją ICD-10 w latach 2017-2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zatrzymanie akcji serca lub niewydolność serca odpowiadają za ponad 60% przypadków śmiertelnych, zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn; 	<p>100% koncentracja podmiotów leczniczych na obszarze miejskim Gminy Kamień Pomorski jest wynikiem naturalnych procesów, a ponieważ Gmina nie posiada instrumentów, aby wpływać na ich rozmieszczenie, pożądana jest głównie poprawa dostępności komunikacyjnej terenów wiejskich, co przełoży się bezpośrednio na lepszą dostępność do służby zdrowia.</p> <p>Ponadto konieczny jest stały i bieżący monitoring najczęściej występujących przyczyn zgonów oraz jednostek chorobowych – ich analiza w perspektywie długofalowej stanowić może podstawę do</p>	Brak - dotyczy całej gminy.

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Ochrona zdrowia [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<ul style="list-style-type: none"> ▪ najczęstszymi bez względu na płeć, odpowiadającymi za 45% porad wśród osób w wieku do lat 18, są choroby układu oddechowego; ▪ choroby wśród mieszkańców Gminy w wieku produkcyjnym charakteryzują się pewnym zróżnicowaniem ze względu na płeć (z pominięciem chorób układu oddechowego, które w obu przypadkach stanowią najczęstszy powód wizyty u lekarza); najczęściej rejestrowane choroby różniące obie płci to: dla kobiet - choroby układu moczowo-płciowego oraz skóry i tkanki podskórnej, dla mężczyzn: urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych oraz choroby układu krążenia; ▪ dla populacji mężczyzn i kobiet w wieku poprodukcyjnym z obszaru Gminy na 1 miejscu rejestrowane są choroby układu krążenia, na drugim - choroby układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej; jedynym wyróżnikiem płci są: dla kobiet - zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywienia i przemian metabolicznych, dla mężczyzn - choroby układu moczowo-płciowego. 	<p>opracowywania programów i badań profilaktycznych, zróżnicowanych np. względem ekonomicznych grup wieku. Z uwagi na występujące trendy demograficzne dotyczy to zwłaszcza grupy mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.</p> <p>Pożądane są również działania z zakresu edukacji prozdrowotnej i profilaktyki.</p>	

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Edukacja i wychowanie [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Na sieć placówek oświatowych w Gminie Kamień Pomorski składają się instytucje na poziomie od przedszkolnego do ponadpodstawowego - 31 podmiotów, w tym 7 niepublicznych, 7 prowadzonych przez Gminę oraz 17, dla których organem prowadzącym jest Powiat Kamieński. Lokalizacja tych placówek koncentruje się głównie w mieście Kamień Pomorski, ale obecna jest również w miejscowościach: Benice, Jarszewo oraz Wrzosowo.</p> <p>Analiza współczynnika skolaryzacji brutto i netto z lat 2016-2020 dla szkół podstawowych przyjęła wysoką, o ponad 5 p.p. wyższą niż powiatowa, wartość, co wskazuje na dużą aktywność edukacyjną mieszkańców Gminy</p>	<p>Wraz ze zmieniającą się sytuacją demograficzną, w tym zjawiskiem depopulacji i ujemnym przyrostem naturalnym w Gminie Kamień Pomorski, wskazany będzie ciągły monitoring sieci placówek edukacyjnych i, w zależności od potrzeby, optymalizacja tej sieci lub jej rozbudowa. Negatywnym wyróżnikiem istniejącego schematu</p>	<p>Jednostki Gminy, w których zlokalizowano placówki oświatowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kamień Pomorski ▪ Benice ▪ Jarszewo ▪ Wrzosowo

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Edukacja i wychowanie [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Kamień Pomorski. Stwierdzono natomiast dużą dychotomię pomiędzy wartościami tych współczynników, badanych osobno dla obszaru wiejskiego oraz miejskiego - każdorazowo przyjmuje on znacznie większe wartości w mieście, czego jednak nie należy interpretować jako znacznie mniejszą powszechność edukacji na obszarach wiejskich, a raczej fakt, że spora liczba uczniów z tych terenów uczęszcza do szkoły w Kamieniu Pomorskim.</p> <p>Badanie wyników egzaminu ósmoklasisty z lat 2019-2021 wskazuje, że średni wynik zarówno ogólny, jak i w poszczególnych przedmiotach, sytuuje Gminę Kamień Pomorski wśród średnich poziomów uzyskiwanych wyników w gminach powiatu kamieńskiego – trzecia pozycja w przedziale najniższych trzech średnich procentowych. Jednocześnie można zauważyć, że wyniki osiągnięte w Gminie Kamień Pomorski zbliżone są (czasami niemalże identyczne) do średniej powiatowej, ale niestety wyraźnie niższe niż przeciętna wojewódzka.</p> <p>Podobnie jak w przypadku egzaminu ósmoklasisty, średnie wyniki matur w 2021 r. sytuują Gminę Kamień Pomorski w środku tabeli – w wartościach przeciętnych. Jednakże w relacji do średniej powiatowej, Gmina uzyskuje wyniki albo zbliżone (język polski), albo lepsze (matematyka i język angielski); niestety, w przypadku zestawienia ze średnią województwa zachodniopomorskiego, Kamień Pomorski uzyskał znacznie niższe wyniki, średnio o ponad 10 p.p.</p>	<p>jest brak gwarantowanej przez Gminę opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.</p> <p>Osiągnięcie średniej wojewódzkiej w kolejnych egzaminach ósmoklasisty oraz maturalnych stanowić może horyzont planu na najbliższe lata - pożądane zatem będą również elementy aktywizujące i podnoszące jakość kształcenia, w tym modernizacje istniejącej infrastruktury lub jej właściwe doposażenie.</p> <p>W sołectwach o relatywnie dużej liczbie mieszkańców rozpatrzyć należy utworzenie świetlic wiejskich, które staną się mikrolokalnymi centrami oświaty i edukacji, w tym dla osób o utrudnionym dostępie do instytucji oświatowych (seniorzy).</p>	

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Instytucje i wydarzenia kulturalne [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Gmina Kamień Pomorski jest organizatorem dla 3 instytucji kultury, których działalność kształtuje życie kulturalne omawianego obszaru – są to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna 	<p>W przypadku działalności instytucji kultury, stałymi elementami problematycznymi są działania Gminy w zakresie ich utrzymania materialnego, a także rozwoju</p>	<p>Miasto Kamień Pomorski.</p>

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Instytucje i wydarzenia kulturalne [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kamieński Dom Kultury ▪ Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej <p>Ponadto, w kalendarzu imprez kulturalnych znajduje się szereg wydarzeń o zasięgu ponadlokalnym, w tym Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej.</p>	<p>atrakcyjności oferty. Stąd, konieczne jest dalsze wsparcie ze strony Gminy zarówno w sferze finansowo-materialnej, jak i organizacyjnej i doradczej, zwłaszcza w kontekście wkomponowywania działalności ww. instytucji w szeroko pojętą ofertę kulturalno-turystyczną Gminy Kamień Pomorski.</p> <p>Konieczne jest rozszerzenie oferty kulturalnej w taki sposób, aby oddziaływała ona w większym stopniu na obszary wiejskie Gminy. W sołectwach o relatywnie dużej liczbie mieszkańców rozpatrzyć należy utworzenie świetlic wiejskich, które staną się mikrolokalnymi centrami kulturalnymi.</p>	

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Sport i rekreacja [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Instytucją wiodącą w zaspokajaniu potrzeb sportowo-rekreacyjnych mieszkańców Gminy Kamień Pomorski jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kamieniu Pomorskim, który do tego celu wykorzystuje Halę Widowiskowo-Sportową, Stadion Miejski oraz kompleks boisk „Orlik 2012”.</p> <p>Upowszechnianiem i rozwojem sportu i rekreacji w Gminie zajmują się również działające na jej terenie różnorodne organizacje – zarejestrowano</p>	<p>Pożądane działania interwencyjne, mające na celu dbałość o zdrowie mieszkańców i ich prawidłowy rozwój psychofizyczny, koncentrować się będą na dalszym rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.</p>	<p>Infrastruktura – obszar Miasta Kamień Pomorski</p> <p>Pozostałe wsparcie – cała Gmina Kamień Pomorski.</p>

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Sport i rekreacja [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>18 podmiotów w ramach Ewidencji Klubów Sportowych oraz Stowarzyszeń Kultury Fizycznej.</p> <p>Liczba klubów i stowarzyszeń sportowych w ujęciu wskaźnikowym (na 1000 ludności) w przekroju powiatowym sytuuje Gminę Kamień Pomorski na drugiej pozycji ex aequo z Gminą Dziwnów.</p>	<p>Wachlarz działań powinien obejmować także wsparcie finansowe dla klubów sportowych, ale również wsparcie chociażby organizacyjne dla inicjatyw społecznych, prywatnych i amatorskich.</p> <p>W sołectwach o relatywnie dużej liczbie mieszkańców rozpatrzyć należy utworzenie placów zabaw, które staną się miejscami rozrywki i rekreacji dla najmłodszych mieszkańców.</p>	

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Kapitał społeczny [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Pierwszą badaną cechą w ramach kapitału społecznego Gminy Kamień Pomorski była aktywność obywatelska przejawiająca się w uczestnictwie w różnego rodzaju organizacjach pozarządowych (w tym niesformalizowanych). Na obszarze Gminy w 2022 r. aktywnych było 56 stowarzyszeń i innych organizacji społecznych lub zawodowych zarejestrowanych w KRS, co w ujęciu wskaźnikowym (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) plasuje Gminę na drugim miejscu w powiecie kamieńskim. Poza organizacjami wpisanymi do KRS odnotowano 11 stowarzyszeń zwykłych, będących pod nadzorem Starosty Kamieńskiego.</p> <p>Szczególną rolę wśród organizacji pozarządowych na obszarach wiejskich odgrywają koła gospodyń wiejskich – w Gminie Kamień Pomorski działa ich aktualnie 7.</p>	<p>Z uwagi na relatywnie wysoką aktywność obywatelską mieszkańców Gminy pożądana jest kontynuacja i rozwój współpracy na linii Gmina – organizacje pozarządowe, w tym wsparcie merytoryczne, organizacyjne oraz finansowe, co powinno przełożyć się na jeszcze lepszą realizację wspólnego celu, jakim jest poprawa jakości życia społeczności Gminy.</p> <p>W odniesieniu natomiast do niezadowolającego udziału</p>	<p>Brak - dotyczy całej gminy.</p>

DIAGNOZA - SFERA SPOŁECZNA	WNIOSKI	
Kapitał społeczny [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Jako drugi wskaźnikiem oceny kapitału społecznego przyjęto frekwencję w wyborach samorządowych w 2018 r., której średni poziom uzyskany w Gminie Kamień Pomorski jest drugim najniższym na tle gmin powiatu kamieńskiego. Aktywność wyborcza wewnątrz obszaru Gminy również wykazuje duże zróżnicowanie – analizując poziom frekwencji w poszczególnych okręgach wyborczych stwierdzono różnicę 13 p.p. pomiędzy dwoma okręgami o najwyższym i najniższym udziale uprawnionych wyborców.</p>	<p>mieszkańców w procesach wyborczych wskazane jest zwiększenie działań profrekwencyjnych chociażby w zakresie edukacji obywatelskiej młodzieży w szkołach lub przy wykorzystaniu aktywności obywatelskiej w ramach NGO.</p>	

2. Sfera gospodarcza

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Podmioty gospodarki narodowej [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Absolutną dominację podmiotów najmniejszych, tj. w klasie wielkości do 9 osób pracujących, potwierdzają dane zarówno dla miasta Kamień Pomorski (96% udziału), jak i obszaru wiejskiego Gminy (99%).</p> <p>Pod względem średniej liczby zarejestrowanych podmiotów, Gmina Kamień Pomorski plasuje się na 1 miejscu (2 086,0), odpowiadając tym samym za blisko 1/3 całego zbioru podmiotów powiatu kamieńskiego. Dynamika wzrostu liczby podmiotów pomiędzy rokiem 2017 a 2021 sytuuje jednak Gminę Kamień Pomorski na przedostatnim miejscu wśród gmin powiatu. Również w ujęciu wskaźnikowym - liczba podmiotów na 100 mieszkańców - Gmina Kamień Pomorski znalazła się w środku zestawienia, odzwierciedlając tym samym przeciętną dynamikę wzrostu liczby podmiotów.</p> <p>W zakresie podmiotów kreatywnych, zwanych też innowacyjnymi, średnia ich liczba w latach 2017-2021 ponownie wskazuje na dominującą rolę Gminy Kamień Pomorski, dla której ich udział w skali powiatu przekracza 37%. Podobnie jednak, jak w przypadku ogólnej liczby podmiotów, wzrost liczebności podmiotów kreatywnych w latach 2017-2021 sytuuje Gminę Kamień Pomorski na ostatnim miejscu pod względem jego dynamiki. Natomiast liczba podmiotów kreatywnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców plasuje się Kamień Pomorski w środku zestawienia gmin powiatu.</p>	<p>Powyższe dane, pomimo relatywnie pozytywnego charakteru w liczbach bezwzględnych, w ujęciu wskaźnikowym indykują pewien poziom stagnacji przedsiębiorczości w Gminie Kamień Pomorski na tle powiatu kamieńskiego, wymagający interwencji kierunkowych ze strony władz samorządowych.</p> <p>Pożądane jest tworzenie takich warunków funkcjonowania podmiotów gospodarki narodowej (bez względu na ich wielkość), które działać będą stymulująco na przedsiębiorstwa – z uwagi na interdyscyplinarną złożoność zagadnienia, w ujęciu uogólnionym należy wskazać, że realizacja założeń aktualnie tworzonej strategii rozwoju gminy, służyć będzie osiągnięciu ww. postulatu.</p>	<p>Brak - dotyczy całej gminy.</p>

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Poziom lokalnej przedsiębiorczości [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Analiza przedsiębiorczości na obszarze Gminy w rozkładzie przestrzennym wskazuje na względnie wyraźną polaryzację - większą intensywność zaobserwować można w północnym i częściowo centralnym obszarze Gminy.</p> <p>Najczęściej rejestrowanymi rodzajami działalności (na podstawie sekcji PKD) są:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ budownictwo (sekcja F, 14 sołectw) ▪ handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych (sekcja G, 8 sołectw oraz miasto Kamień Pomorski) <p>Porównanie udziału podmiotów kreatywnych w podmiotach ogółem na obszarze poszczególnych jednostek Gminy wskazuje na fakt, iż ich duży udział (powyżej 20%) nie jest z definicji przypisany obszarowi miejskiemu, gdyż odnotowały go również 2 sołectwa. W ujęciu demograficznym – na 100 mieszkańców – miasto Kamień Pomorski znajduje się na czele zestawienia podmiotów innowacyjnych, jednak 2 inne sołectwa odznaczają się również ich wysokim poziomem. Niestety, aż 9 sołectw charakteryzuje się zerową liczną podmiotów kreatywnych, zaś dla 11 jednostek wskaźnik ten jest zdecydowanie za niski. Koncentracja tych sołectw jest wyraźnie zauważalna na południe od miasta Kamień Pomorski.</p>	<p>Występuje konieczność interwencji kierunkowych ze strony władz samorządowych celem pobudzania poziomu lokalnej przedsiębiorczości.</p> <p>Pożądanym jest tworzenie takich warunków funkcjonowania podmiotów gospodarki narodowej (bez względu na ich wielkość), które działać będą stymulująco na przedsiębiorstwa – z uwagi na interdyscyplinarną złożoność zagadnienia, w ujęciu uogólnionym należy wskazać, że realizacja założeń aktualnie tworzonej strategii rozwoju gminy, służyć będzie osiągnięciu ww. postulatu.</p>	<p>Generalnie sołectwa na południe od miasta Kamień Pomorski, w szczególności Szumiąca.</p> <p>Również północna część Gminy, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Chrzastowo ▪ Żółcino

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Rynek pracy – osoby pracujące [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Skorygowany wskaźnik osób pracujących na obszarze miejskim Gminy Kamień Pomorski w przeliczeniu zarówno na 100 mieszkańców, jak i 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym, sytuuje Gminę w górnej części zestawienia wśród gmin powiatu.</p>	<p>Konieczne jest podjęcie działań umożliwiających i/lub aktywizujących podjęcie aktywności zawodowej wśród mieszkańców obszarów</p>	<p>Obszar wiejski Gminy Kamień Pomorski.</p>

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Rynek pracy – osoby pracujące [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
Natomiast skorygowany wskaźnik pracujących na obszarze wiejskim Gminy Kamień Pomorski w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym, pozycjonuje Gminę w zdecydowanie dolnej części zestawienia gmin powiatu.	<p>wiejskich, zwłaszcza w wieku produkcyjnym.</p> <p>Pożądane jest tworzenie takich warunków funkcjonowania na rynku pracy, które działać będą stymulująco osoby zatrudnione – z uwagi na interdyscyplinarną złożoność zagadnienia, w ujęciu uogólnionym należy wskazać, że realizacja założeń aktualnie tworzonej strategii rozwoju gminy, służyć będzie osiągnięciu ww. postulatu.</p>	

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Rynek pracy – osoby bezrobotne [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Wskaźnik bezrobocia w Gminie Kamień Pomorski w ostatnim pięcioleciu wykazywał generalnie tendencję spadkową, i utrzymywał się na analogicznym poziomie względem wskaźnika powiatowego, jednak blisko dwukrotnie większym od średniego wskaźnika dla województwa.</p> <p>Ponadto, wskaźnik bezrobocia na terenie Gminy jest wyraźnie wyższy wśród kobiet, zwłaszcza zamieszkałych na obszarach wiejskich – jednak na tle innych gmin powiatu Gmina Kamień Pomorski w tym obszarze wypada w środku zestawienia.</p> <p>Struktura bezrobocia w Gminie Kamień Pomorski na koniec 2021 r. ukazuje, że najwięcej osób pozostawało bez zatrudnienia dłużej niż 2 lata oraz 12-24 miesięcy – w grupie tej największy udział miały kobiety zamieszkałe na wsi. Ponad 70% to osoby w wieku produkcyjnym z przedziału 25-54 lat, zaś wśród</p>	<p>Konieczne jest podjęcie działań umożliwiających i/lub aktywizujących podjęcie aktywności zawodowej wśród mieszkańców obszarów wiejskich, zwłaszcza kobiet oraz osób w wieku produkcyjnym lub osób legitymujących się niewystarczającym wykształceniem.</p> <p>Pożądane jest tworzenie takich warunków funkcjonowania na rynku pracy, które działać będą stymulująco osoby bezrobotne – z uwagi na interdyscyplinarną</p>	Obszar wiejski Gminy Kamień Pomorski.

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Rynek pracy – osoby bezrobotne [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
nich największą grupę stanowili bezrobotni w wieku 35-44 lat. Pod względem wykształcenia łącznie ponad połowa bezrobotnych legitymowała się ukończeniem szkoły na poziomie podstawowym, gimnazjalnym (i poniżej) lub szkoły zawodowej (branżowej), z czego 55% stanowili mężczyźni.	złożoność zagadnienia, w ujęciu uogólnionym należy wskazać, że realizacja założeń aktualnie tworzonej strategii rozwoju gminy, służyć będzie osiągnięciu ww. postulatu.	

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Turystyka [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Zgodnie z aktualnie obowiązującym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, Gmina Kamień Pomorski zlokalizowana jest w obszarze największego potencjału turystycznego województwa, tj. w pasie nadmorskim.</p> <p>Atrakcyjność turystyczna Gminy, pomimo tego, iż nie styka się bezpośrednio z Morzem Bałtyckim, opiera się na następujących filarach potencjału endogenicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lokalizacja w bezpośredniej bliskości Bałtyku ▪ jedno z 5 uzdrowisk na obszarze województwa (na bazie naturalnych kopalin: borowina i solanka) ▪ obszary wodne na trasie Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego wraz z rozbudowaną mariną oraz szerokim wachlarzem imprez sportowych (miasto wraz z przystanią żeglarską uhonorowane zostało Nagrodą Przyjaznego Brzegu) ▪ cztery szlaki turystyczne, trasy rowerowe o zróżnicowanej długości i trudności 	<p>Turystyka tworzy jeden z najważniejszych obszarów życia społeczno-gospodarczego Gminy Kamień Pomorski. Stąd, istnieje wyraźna konieczność dalszego, bardziej „agresywnego” wykorzystania endogenicznego potencjału turystycznego Gminy – kierunki możliwych interwencji powinny objąć ogół elementów umożliwiających rozwój turystyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ elementy strukturalne (związane z czynnikami przestrzennymi), m.in.: walory przyrodnicze i antropogeniczne, atrakcje turystyczne i kulturalne, infrastruktura turystyczna, dostępność usług itd., 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Miasto Kamień Pomorski. ▪ Sołectwa zlokalizowane wzdłuż obszarów wodnych posiadających walor turystyczno-rekreacyjny. ▪ Obszary z występującymi formami ochrony przyrody oraz zalesione.

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Turystyka [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<ul style="list-style-type: none"> ▪ bogate dziedzictwo historyczne, w tym Pomnik Historii (zespół katedralny w Kamieniu Pomorskim), 46 obiektów wpisanych do rejestru zabytków ▪ różnorodne formy ochrony przyrody zlokalizowane w znaczącej części obszaru Gminy oraz obszary leśne ▪ bogaty katalog wydarzeń kulturalnych, w tym o randze międzynarodowej. <p>Analizując ruch turystyczny w oparciu o dynamikę przyrostu miejsc noclegowych całorocznych stwierdzono, że ich podaż w czasie w Gminie Kamień Pomorski nie odbiega w wyraźny sposób od gmin, które określić można jako zdecydowanie bardziej nadmorskie, tj. Dziwnów i Międzyzdroje. Natomiast analiza zmian liczby turystów zagranicznych oraz udzielonych im noclegów w Gm. Kamień Pomorski w latach 2010-2021 wskazuje na tendencję wyraźnie progresywną (pomimo ewidentnych spadków związanych z obostrzeniami pandemicznymi).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aspekty funkcjonalne - działalność podmiotów bezpośrednio i pośrednio zaangażowanych w branżę turystyczną. <p>Podjęmowane działania muszą mieć charakter systemowy, skoordynowany nie tylko na poziomie gminy, ale skorelowany z polityką rozwoju turystyki na poziomie powiatu oraz województwa. Zdecydowany nacisk należy położyć na wykorzystanie istniejących walorów środowiska naturalnego oraz antropogenicznego.</p>	

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Dostępność komunikacyjna - drogi [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Sieć komunikacyjna na obszarze Gminy Kamień Pomorski obejmuje ponad 500 km dróg, w tym wojewódzkie – 33,3 km oraz powiatowe – 90,8 km. Gminne szlaki zajmują 42,1 km, co stanowi jedynie 8% wszystkich dróg na omawianym obszarze.</p> <p>Jakość dróg gminnych, analizowana pod kątem rodzaju nawierzchni, pozostawia wiele do życzenia – 43% z nich pokrytych jest gruntem naturalnym, zaś masą bitumiczną lub kostką prefabrykowaną jedynie 36%.</p> <p>Istotny jest również aspekt finansowy – aktualny stan dróg implikuje corocznie duże wydatki ze strony Gminy na ich bieżące utrzymanie.</p>	<p>Gminne drogi w gminie Kamień Pomorski wymagają dalszego wsparcia inwestycyjnego, wykazując największy udział nawierzchni gruntowej oraz najmniejszy twardej ogółem (jedynie udział nawierzchni twardej ulepszonej jest wyższy niż wskaźnik dla województwa).</p>	<p>Wskaźnik gęstości dróg o nawierzchni gruntowej – czyli tych, które w możliwie bliskiej perspektywie czasowej powinny zostać poddane modernizacji – będących w zarządzie powiatu kamieńskiego lub gminy Kamień Pomorski, w odniesieniu do 10 km² wskazuje na pięć jednostek pomocniczych gminy:</p>

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Dostępność komunikacyjna - drogi [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Skarchowo ▪ Jarszewo ▪ Jarzysław ▪ Chrząstowo ▪ Buszęcin

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Dostępność komunikacyjna – transport zbiorowy [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Dostępność komunikacyjna dla połączeń autobusowych jedynie dla 7 sołectw określono, jako średnią lub dobrą – dla pozostałych 22 jednostek jest ona słaba (10), bardzo słaba (9) lub skrajnie słaba (3).</p>	<p>Wykluczenie komunikacyjne wielu obszarów wiejskich Gminy Kamień Pomorski jest palącym problemem, którego wpływ zaznacza się negatywnie zarówno w warunkach rozwoju gospodarczego, jak i poziomie życia mieszkańców.</p> <p>Niezbędna jest zatem wielkoskalowa poprawa dostępności komunikacyjnej na obszarach wiejskich Gminy w ramach usług transportu zbiorowego.</p>	<p>Sołectwa, dla których dostępność komunikacyjną określono jako bardzo lub skrajnie słabą:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Benice ▪ Buniewice ▪ Górki ▪ Kukułowo ▪ Płastkowo ▪ Sibir ▪ Stawno ▪ Szumiąca ▪ Żóćcino ▪ Buszęcin ▪ Połchowo ▪ Rozwarowo

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Bogactwa naturalne [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Na terenie Gminy występują bogate i aktualnie eksploatowane złoża wód leczniczych oraz torfu leczniczego (borowiny).</p> <p>Eksploatacja złoża ropy naftowej na Wyspie Chrząszczewskiej dobiega końca (działalność kopalni ma być wygaszona do 2023 r.), zaś w Rekowie została zaniechana.</p> <p>Jedyną kopalnią o potencjale wydobywczym jest gaz ziemny, którego złoża zlokalizowane jest w sołectwie Wrzosowo – rozpoznanie złoża jest jednak jedynie wstępne.</p>	<p>Pożądanym jest dalszy rozwój miasta Kamień Pomorski, jako miejscowości uzdrowiskowej m.in. w oparciu o dostępne kopaliny lecznicze – solanki i borowina. Wskazana jest kontynuacja eksploatacji złóż oraz poszukiwanie dalszych sposobów na ich komercjalizację. Dodatkowo, wskazane są działania wspierające rozwój infrastruktury uzdrowiskowej, np. parku zdrojowego lub tężni. Pożądane jest wzbogacenie aktualnej oferty lecznictwa uzdrowiskowego.</p> <p>W odniesieniu do złoża Wrzosowo (gazy ziemne) wskazuje się konieczność co najmniej lepszego rozpoznania złoża, i w przypadku stwierdzenia możliwości eksploatacyjnych, podjęcie poszukiwania właściwego inwestora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Miasto Kamień Pomorski. ▪ Sołectwo Wrzosowo.

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Obszary inwestowania [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>W ramach realizowanej unijnej polityki spójności na lata 2014–2020, Gmina Kamień Pomorski nie została włączona do żadnego z obszarów zintegrowanego inwestowania w granicach województwa zachodniopomorskiego.</p>	<p>W ramach opracowywania planu ogólnego dla Gminy (w związku z nowelizacją ustawy o planowaniu przestrzennym), należy ponownie</p>	<p>Podstrefa Kostrzyńsko-Słubickiej SSE zlokalizowana na obszarze sołectwa Miłachowo i Rzewnowa.</p>

DIAGNOZA - SFERA GOSPODARCZA	WNIOSKI	
Obszary inwestowania [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
	<p>przeanalizować lokalizację obszarów inwestycyjnych.</p> <p>Należy rozważyć również systemowe działania Gminy w kierunku ożywienia i wykorzystania potencjału w ramach obszaru Podstrefy Kamień Pomorski Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.</p> <p>Charakter uzdrowiskowy Gminy zawęży pole inwestycji o charakterze przemysłowym do przemysłu lekkiego, nie uciążliwego oraz odznaczającym się co najwyżej znikomym oddziaływaniem na środowisko.</p>	

3. Sfera przestrzenna

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Studium i plany miejscowe [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Na podstawie przeprowadzonej w 2018 r. analizy uznano, iż przyjęte w 2013 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUIKZP) Gminy Kamień Pomorski jest częściowo nieaktualnym dokumentem, głównie ze względu na zmiany jakie weszły w przepisach prawa polskiego.</p> <p>W odniesieniu do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) stwierdzono, iż łączna powierzchnia objęta planami wynosi 25,36 km², co stanowi zaledwie 12,16% Gminy Kamień Pomorski i stanowi bardzo niski wskaźnik nasycenia mpzp. Ponadto, z analizy dokumentów planistycznych z 2018 r. wynika, iż 17 z 19 istniejących mpzp uznano za aktualne i zgodne z SUIKZP), 2 zaś wymagają dostosowania do obowiązującego prawodawstwa lub doprowadzenia do zgodności ze studium.</p>	<p>Bardzo niski wskaźnik nasycenia mpzp wskazuje na konieczność zdecydowanego zwiększenia powierzchni Gminy planami zagospodarowania.</p> <p>W tym kontekście należy jednak uwzględnić planowaną nowelizację ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 503), której wejście w życie planowane jest na III kwartał 2022 r., a która wprowadza istotne modyfikacje w dotychczasowych instrumentach służących kształtowaniu przestrzeni, w tym zastąpienie SUIKZP przez obowiązkowy dla obszaru całej gminy plan ogólny (o statusie aktu prawa miejscowego) oraz nową formę mpzp – zintegrowane plany inwestycyjne.</p>	<p>Przedmiotowa problematyka nie dotyczy tylko tych jednostek, dla których wskaźnik nasycenia mpzp jest niski lub zerowy. W kontekście planowanej nowelizacji ustawy o planowaniu przestrzennym, zwłaszcza wprowadzeniu tzw. planu ogólnego, istniejące już mpzp będą musiały wykazywać zgodność z rzeczonym planem.</p>

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Struktura osadnicza [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Zgodnie z danymi rejestru TERYT (katalog SIMC), w Gminie Kamień Pomorski występują 43 jednostki osadnicze: 1 miasto, 29 wsi, 6 osad, 4 przysiółki oraz 3 kolonie. Administracyjnie w Gminie wyodrębniono obszar miejski (miasto</p>	<p>W trakcie przyszłych plac planistycznych w obszarze zagospodarowania przestrzennego</p>	<p>Brak - dotyczy całej gminy.</p>

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Struktura osadnicza [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
Kamień Pomorski) oraz obszar wiejski - 29 sołectw (jednostek pomocniczych). Wskaźnik natężenia osadniczego oraz przestrzenna koncentracja zabudowy potwierdzają wskazana delimitację terenów wiejskich i miejskich.	należy uwzględniać obszary i strefy odzwierciedlające charakterystyczny układ przestrzenny, w tym określone SUIKZP (ewentualnie przyszłego planu ogólnego w przypadku wejścia w życie nowelizacji o planowaniu przestrzennym)	

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Powiązania funkcjonalne [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, Kamień Pomorski posiada status ośrodka miejskiego ponadlokalnego i przynależy do strefy ośrodków równoważących rozwój oraz pełniących funkcje satelickie w stosunku do Szczecina. Należy podkreślić, że tak wskazana funkcja nie deprecjonuje Gminy Kamień Pomorski, a jedynie odzwierciedla pełnioną przez nią rolę w strukturze przestrzennej województwa zachodniopomorskiego, co jednocześnie pozwala na dobór właściwych narzędzi do dalszego rozwoju zgodnie z potencjałem endogenicznym.	W trakcie przyszłych plac planistycznych w obszarze zagospodarowania przestrzennego należy wykorzystać zdefiniowane powiązania funkcjonalne celem doboru najkorzystniejszych instrumentów dalszego rozwoju Gminy.	Brak - dotyczy całej gminy.

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Gospodarka mieszkaniowa [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
W 2020 r. nastąpił niewielki wzrost (o 1,6%) zasobów mieszkaniowych zlokalizowanych na obszarze Gminy Kamień Pomorski – łącznie liczyły one 2 237 budynków mieszkalnych oraz 403 786 m ² powierzchni użytkowej mieszkań. Wskaźnikowo – liczba mieszkań na 1000 mieszkańców, na tle	Sytuacja mieszkaniowa Gminy na tle powiatu jest niezadowolająca. Koniecznością będą działania wspierające tworzenie nowych zasobów – dotyczy to zarówno mienia komunalnego, jak i	Brak - dotyczy całej gminy.

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Gospodarka mieszkaniowa [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>gmin powiatu kamieńskiego Gmina Kamień Pomorski zajmuje czwartą lokatę z wynikiem średnim za lata 2016-2020 na poziomie 376,4.</p> <p>Dodatkowa kwerenda w zakresie lokali socjalnych, a więc zasobu komunalnego Gminy, wskazuje na wzrost liczby dostępnych lokali, przede wszystkim na obszarze wiejskim, gdzie w 2014 r. zasób ten był zerowy a 2019 r. wynosił 14.</p>	<p>budownictwa mieszkaniowego, względem którego jednak pożądana będzie rozsądna polityka przestrzenna dotycząca gruntów.</p>	

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Sieć wodociągowo-kanalizacyjna [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Na tle gmin powiatu, przeciętny (średnia z lat 2016-2020) udział ludności korzystający z instalacji wodociągowej oraz kanalizacyjnej w Gminie Kamień Pomorski jest przeciętny i sytuuje się w środku zestawienia.</p> <p>W sposób szczególnie negatywny wyróżnia się obszar wiejski Gminy w zakresie sieci kanalizacyjnej – różnica względem miasta Kamień Pomorski w % ogółu ludności korzystającej z instalacji oscyluje na poziomie 50 p.p.</p> <p>Podobnie wygląda sytuacja pod kątem udziału budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury technicznej względem ogółu budynków mieszkalnych – zaznaczają się duże różnice pomiędzy obszarem wiejskim i miejskim Gminy Kamień Pomorski (z przewagą w obrębie miasta).</p>	<p>Wskazuje się na istotną potrzebę dalszych inwestycji w sieć wodno-kanalizacyjną.</p> <p>W przypadku sieci kanalizacyjnej wskazane jest rozważenie budowy małych, lokalnych oczyszczalni wraz korespondującą siecią rozdzielczą na obszarach bardziej intensywnego osadnictwa. W sołectwach o niewielkim potencjale ludnościowym wskazane jest wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni.</p> <p>Konieczny jest również dalszy rozwój sieci wodociągowej, a na obszarach, gdzie nie znajduje to uzasadnienia ekonomicznego, pożądanym jest zastosowanie innych form wsparcia (np. dopłata do wiercenia studni, co aktualnie jest stosowane)</p>	<p>Obszar wiejski Gminy Kamień Pomorski.</p>

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Sieci infrastruktury odwadniającej – kanalizacja deszczowa [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
W przypadku obszaru miejskiego Kamienia Pomorskiego, przede wszystkim w obrębie „Starego Miasta”, aktualnie funkcjonuje kanalizacja ogólnospławna, zbierająca ścieki sanitarne i opadowe - w okresie intensywnych opadów następuje znaczne piętrzenie ścieków sanitarnych i deszczowych w kolektorze ogólnospławnym.	Niezbędne jest uporządkowanie systemu odprowadzania i oczyszczania wód deszczowych (roztopowych) na terenie miasta.	Miasto Kamień Pomorski - rejon ulic: Słowackiego, Bałtycka, Mariańska, Klasztorna, Obrońców Warszawy, Żwirki i Wigury, z kolektorem fi 500 w Alei Mistrzów Żeglarstwa i ul. Lipowej.

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Sieci infrastruktury odwadniającej – rowy melioracyjne [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Gmina Kamień Pomorski charakteryzuje się dobrze rozwiniętym systemem rowów melioracyjnych. W ujęciu wskaźnikowym – na 1 km² – najbardziej zmeliorowane sołectwa to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Skarchowo ▪ Buszęcin ▪ Trzebieszewo <p>Teoretycznie, sieci melioracyjne powinny być dwufunkcyjne - gromadzić wodę w okresach suszy oraz zapewnić jej bezpiecznie odprowadzenie w okresie wzmożonych opadów. W praktyce rola systemów melioracyjnych sprowadza się do funkcji odwadniającej, co zdaniem niektórych, doprowadza do trwałego obniżenia poziomu wód gruntowych, przyczyniając się do pogłębiania problemu suszy, powodzi oraz wymierania gatunków.</p>	<p>Należy przeanalizować, czy nie istnieje problem nadmierności liczby urządzeń wodnych, prowadzący do szkód w środowisku przyrodniczym (naturalnym), a także na obszarach antropogenicznych. Dotyczy to zwłaszcza terenów bagiennych, innych terenów podmokłych oraz obszarów z roślinnością trawiastą.</p> <p>Drugim kierunkiem jest podjęcie działań inwestycyjnych na istniejących sieciach celem tworzenia warunków dla retencji korytowej na ciekach i kanałach połączonych z obiektami melioracyjnymi.</p>	<p>Sołectwa o wysokim wskaźniku zmeliorowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Skarchowo ▪ Buszęcin ▪ Trzebieszewo ▪ Chrzastowo ▪ Sibir ▪ Dodatkowo – obszary narażone na podtopienia lub powodzie.

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Internet [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Wskaźnik penetracji budynkowej Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 Mb/s sytuuje Gminę poniżej średniej wojewódzkiej i powiatowej oraz na przedostatnim miejscu wśród gmin powiatu.</p> <p>Gęstość punktów dostępu do Internetu szerokopasmowego na terenie Gminy jest bardzo niska, a w 22 sołectwach stacjonarny Internet szerokopasmowy nie występuje.</p>	<p>Zakłada się, że inwestycje realizowane w ramach pierwszej osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa znacząco wpłyną na stan rozwoju sieci szerokopasmowych, w tym na obszarze Gminy Kamień Pomorski – przyrost o 17,4 p.p. Jednakże oszacowane wskaźniki indukują dalszą potrzebę rozwijania stacjonarnej sieci o wysokiej przepustowości.</p>	<p>Głównie obszary wiejskie Gminy Kamień Pomorski.</p>

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Pokrycie terenu [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Wody powierzchniowe zajmują blisko 25 km², co stanowi 11,9% powierzchni Gminy.</p> <p>Grunty orne zajmują łącznie 87,5 km², co stanowi 47,6% powierzchni lądowej Gminy i świadczy o rolniczym charakterze tej jednostki.</p> <p>Obszary leśne i zadrzewione zajmują ponad 30 km², tj. 16,4% powierzchni lądowej Gminy.</p> <p>tereny uznane za antropogeniczne zajmują łącznie jedynie 7,5 km², tj. 3,6% powierzchni Gminy Kamień Pomorski ogółem.</p>	<p>Wyróżnione elementy pokrycia terenu wskazują na wybitnie rolniczy charakter Gminy.</p> <p>Zaś wysoki udział wód powierzchniowych oraz obszarów leśnych i zadrzewionych, w połączeniu z niską presją antropogeniczną na obszarach poza miastem Kamień Pomorski, wykazują duży potencjał rozwojowy w kontekście usług ekosystemów.</p>	<p>Obszary wiejskie Gminy Kamień Pomorski.</p>

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Środowisko naturalne [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Środowisko biotyczne jest dobrze zróżnicowane i bogate, czego wyrazem są ustanowione na terenie Gminy liczne obszary chronione, w tym obszary specjalnej ochrony ptaków oraz specjalne obszary ochrony siedlisk.</p>	<p>Należy podejmować szeroko rozumiane działania proekologiczne, warunkujące i umożliwiające utrzymanie lub poprawę dobrostanu środowiska naturalnego – będzie to również wpływać na rozwój Gminy w kontekście turystyki oraz lecznictwa uzdrowskiego.</p> <p>Pożądana jest aktywność w sektorach, które charakteryzuje pozytywny wpływ na środowisko naturalne, chociażby OZE lub transport nisko- i zero-emisyjny.</p>	<p>Brak - dotyczy całej gminy.</p>

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Stan jakości powietrza [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>W wyniku analizy danych za lata 2015-2017 oraz 2019-2020 stwierdzono stężenia ponadnormatywne zawartości benzo(a)pirenu w pyłe PM10 na obszarze miasta Kamień Pomorski. Również dane (choć jeszcze nie zweryfikowane) pochodzące z mobilnej stacji monitoringu powietrza wskazują, że w okresie 89 dni pomiarowych w 2022 r. odnotowano ponadnormatywną zawartość ww. substancji.</p>	<p>Na podstawie danych pomiarów i szacowań można stwierdzić, że ponadnormatywne stężenie benzo(a)pirenu w powietrzu jest problemem o charakterze wieloletnim, występującym w Kamieniu Pomorskim i okolicy, z którym zwłaszcza w kontekście istniejących na tym obszarze stref ochrony uzdrowskowej, należy podjąć bezwzględną walkę.</p> <p>Pożądane będą wszelkie działania, inwestycyjne oraz edukacyjne, w</p>	<p>Miasto Kamień Pomorski.</p>

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Stan jakości powietrza [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
	<p>konsekwencji prowadzące do redukcji niskiej emisji, zarówno punktowej, jak i liniowej. Katalog interwencyjny jest szeroki, począwszy od termomodernizacji, poprzez ograniczenie użycia pieców węglowych, promocję redukcji spalania paliw kopalnych, po inwestycje poprawiające parametry sieci komunikacyjnej. Rozważyć można również wprowadzenie alternatywnych form transportu, zwłaszcza w ścisłym centrum oraz w części uzdrowskiej, takich jak: ogólnodostępny rower lub hulajnogi elektryczne.</p>	

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Atrakcyjność osadnicza [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Na potrzeby badania atrakcyjności osadniczej w poszczególnych jednostkach Gminy przyjęto założenie, że jest ona funkcjonalnie powiązana z liczbą pozytywnych decyzji budowlanych.</p> <p>Udział sołectw charakteryzujących się bardzo niskim lub wręcz zerowym poziomem atrakcyjności osadniczej jest wysoki – 30% dla wskaźnika względem liczby mieszkańców oraz 50% względem powierzchni danej jednostki.</p>	<p>Niezbędne jest podjęcie działań zwiększających atrakcyjność osadniczą na znacznym obszarze Gminy, co w jakiejś mierze będzie pozytywną odpowiedzią na wyzwania związane z procesami depopulacji na tym terenie.</p> <p>W ujęciu bardzo ogólnym, zapewnienie odpowiednich standardów życia i funkcjonowania</p>	<p>Sołectwa charakteryzujące się bardzo niskim wskaźnikiem atrakcyjności osadniczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Buniewice ▪ Benice ▪ Chrzastowo ▪ Jarzysław ▪ Miłachowo

DIAGNOZA - SFERA PRZESTRZENNA	WNIOSKI	
Atrakcyjność osadnicza [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
	<p>mieszkańców powinno przełożyć się na wzrost populacji Gminy – służyć temu będzie m.in. będąca w trakcie opracowywania strategia rozwoju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Płastkowo ▪ Rarwino ▪ Rekowo ▪ Rozwarowo ▪ Sibir ▪ Skarchowo ▪ Śniatowo ▪ Żóćcino

4. Sfera instytucjonalna

DIAGNOZA - SFERA INSTYTUCJONALNA	WNIOSKI	
Finanse samorządowe [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Gmina Kamień Pomorski, realizując program postępowania naprawczego w latach 2016-2018, osiągnęła cel, jakim była poprawa sytuacji finansowej jednostki, co pozwoliło na odstąpienie z rokiem 2019 od restrykcyjnych zasad postępowania finansowego nałożonych przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Szczecinie.</p> <p>Aktualna prognoza długu i poziom deficytu, w ocenie RIO są sporządzone prawidłowo oraz zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych.</p>	<p>Wskazuje się na konieczność dalszego planowania zadłużenia i deficytu budżetowego, aby zachodziła zgodność z ustawą o finansach publicznych, w szczególności art. 217 ust. 2, art. 227 ust. 2 oraz art. 242-243.</p>	<p>Brak - dotyczy całej gminy.</p>

DIAGNOZA - SFERA INSTYTUCJONALNA	WNIOSKI	
Zdolność inwestycyjna [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>Należy wskazać, iż w związku z zakończonym sukcesem wdrożeniem programu naprawczego, zdolność inwestycyjna Gminy Kamień Pomorski systematycznie podnosi się, na co wskazują m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nieprzerwanie od 2016 r. pozytywne oceny RIO prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy ▪ wzrastająca w ostatnich latach linia trendu dotycząca wydatków majątkowych Gminy przypadające na 1 mieszkańca. 	<p>Pożądane jest dalsze, rozsądne planowanie budżetowe zwłaszcza w odniesieniu do nowych inwestycji – uwzględnić należy z jednej strony pozytywny efekt niedawno zakończonego programu naprawczego, z drugiej zaś – dynamicznie zmieniające się warunki funkcjonowania JST w niestabilnej sytuacji geopolitycznej, skutkującej m.in. ogólnie pogarszającą się sytuacją makroekonomiczną.</p>	<p>Brak - dotyczy całej gminy.</p>

DIAGNOZA - SFERA INSTYTUCJONALNA	WNIOSKI	
Wykorzystanie środków unijnych [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>W badanym okresie 2017-2021 bez uwzględniania rodzaju beneficjenta, w zakresie liczby podpisanych umów o dofinansowanie wg programów operacyjnych, Gmina Kamień Pomorski sytuuje się w czołówce gmin powiatu Kamieńskiego z liczbą 138 decyzji. W tym samym okresie, w zestawieniu wartości pozyskanych środków wspólnotowych, Gmina Kamień Pomorski uzyskała drugą lokatę w zestawieniu powiatowym.</p> <p>Jednakże w ujęciu wskaźnikowym - wartość pozyskanych środków wspólnotowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca - Gmina usytuowała się na przedostatnim miejscu na tle gmin powiatu kamieńskiego.</p>	<p>Pożądana jest ogólnogminna aktywizacja w absorpcji środków wspólnotowych w nowej perspektywie finansowej UE 2021-2027, w tym ze strony władz samorządowych - z zastrzeżeniem jednak reżimu finansów publicznych oraz uwzględnieniem aktualnej zdolności inwestycyjnej.</p> <p>Podobna aktywizacja wskazana jest również względem środków krajowych lub innych, dostępnych środków zewnętrznych.</p>	<p>Brak - dotyczy całej gminy.</p>

DIAGNOZA - SFERA INSTYTUCJONALNA	WNIOSKI	
Potencjał instytucjonalny [synteza]	Sugerowany zakres interwencji	Szczególny wymiar przestrzenny
<p>W wyniku dodatkowo przeprowadzonej analizy funkcjonowania Urzędu Miejskiego w Kamieniu Pomorskim stwierdzono pewne deficyty kadrowe oraz niedostosowanie obiektu urzędu do wymogów stawianych współcześnie instytucjom publicznym - chociażby brak dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, czy też niewielkie pomieszczenia.</p>	<p>Z uwagi na fakt, iż Urząd Miejski zlokalizowany jest w zabytkowym, średniowiecznym ratuszu, co w konsekwencji uniemożliwia większą ingerencję w zabytkową tkankę i np. rozbudowę obiektu, pożądana jest powstanie (na zasadzie budowy, lub rozbudowy i modernizacji) nowej siedziby władz samorządowych.</p>	<p>Miasto Kamień Pomorski.</p>